

Vaaralan-Jakomäen lammet

LIIKENNESELVITYS

27.3.2024

Sisällysluettelo

1. Johdanto
2. Lähtökohdat
3. Liikenteen nykytila
4. Liikenne-ennuste ja matkatuotos
5. Yhteenveto

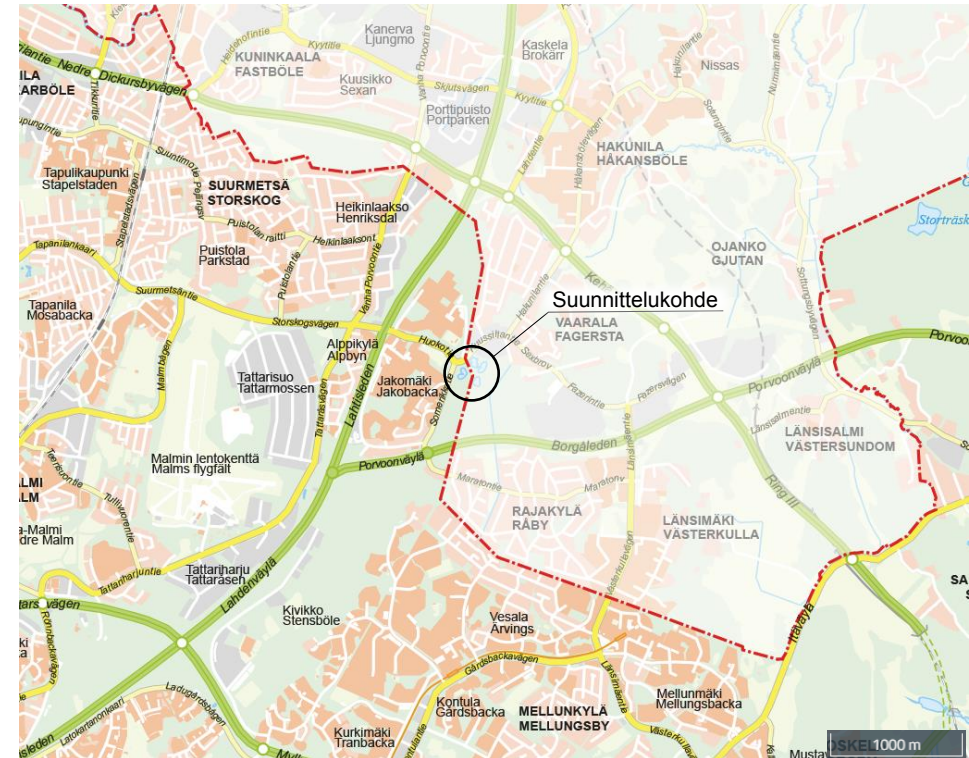
1. Johdanto

Suunnittelukohte sijaitsee Jakomäessä ja Vaaralassa Helsingin ja Vantaan kaupunkien rajalla. Puistoalueen neljästä lammesta yksi sijaitsee Helsingin puolella.

Suunnittelukohteeseen ollaan laatimassa puistosuunnitelmaa. Kohde on vapaa-ajan palvelu, jossa on erilaisia ulkoilu- ja uintimahdollisuuksia.

Liikenneselvityksessä kuvataan alueen nykyisiä ja tulevia liikenneolosuhteita ja suunniteltujen pysäköintijärjestelyjen riittävyttä ja toimivuutta. Tarkastelun analyysi kattaa sekä Helsingin että Vantaan kaupungin nykytilan ja tarpeet.

Liikenneselvitys on osa poikkeuslupahakemusta, jossa haetaan poikkeamista pysäköintialueen, huoltorakennuksen sekä kioskirakennuksen toteuttamiseksi.

2. Lähtökohdat

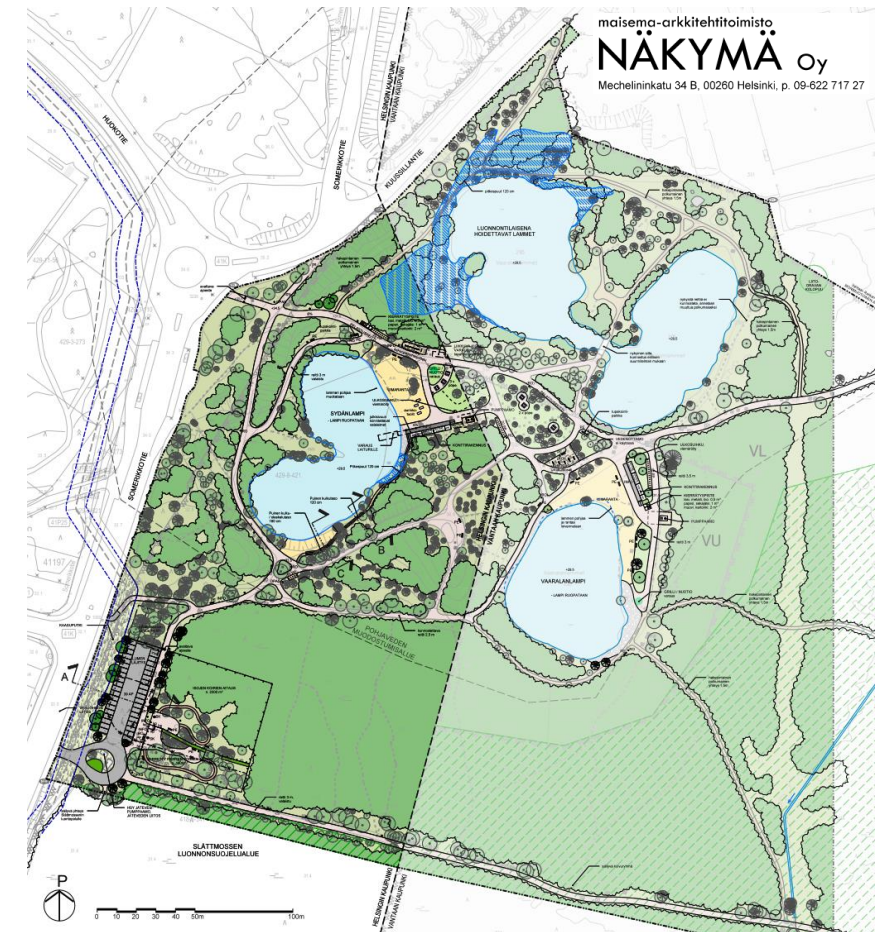
Puistosuunnitelma

Helsingin kaupungin puolella oleva Sydänlampi suunnitellaan valvotuksi uimarannaksi. Vantaan kaupungin puolella yhden lammen rantaan toteutetaan valvottu uimaranta ja kaksi lammista säilyy luonnontilaisina.

Alueelle toteutetaan kuntoilulaitteita, WC ja suihkutilat sekä varaukset grillipaikoille ja kioskille. Pysäköintialueen vieressä on koira-aitaukset. Alueen eteläpuolella on Slåttmossen luonnonsuojelualue.

Puistoon on suunniteltu 82 pyöräpysäköintipaikkaa.

Somerikkotieltä on liittymä pysäköintialueelle, johon on osoitettu 39 autopaikkaa ja 14 autopaikan laajennusvaraus. Paikoista yksi on inva-paikka. Uimarantojen huolto- ja pelastusliikenne käyttää Somerikkotien kiertoliittymästä lähtevää puistoväylää, jossa ajoa on rajoitettu avattavalla ajoesteellä.

Kuva: Puistosuunnitelmaluonnos 22.11.2023 (Näkymä Oy)

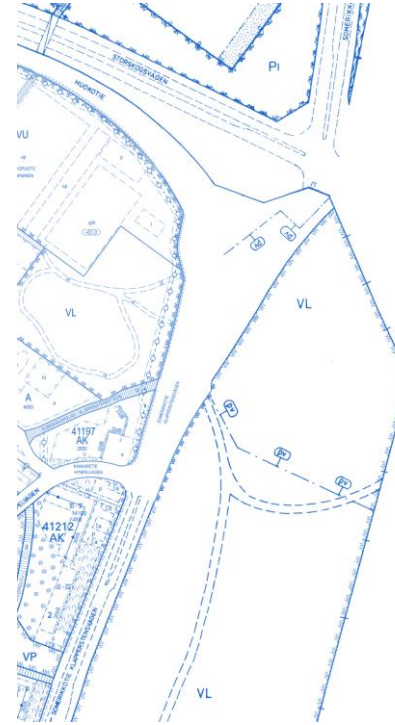
2. Lähtökohdat

Asemakaava

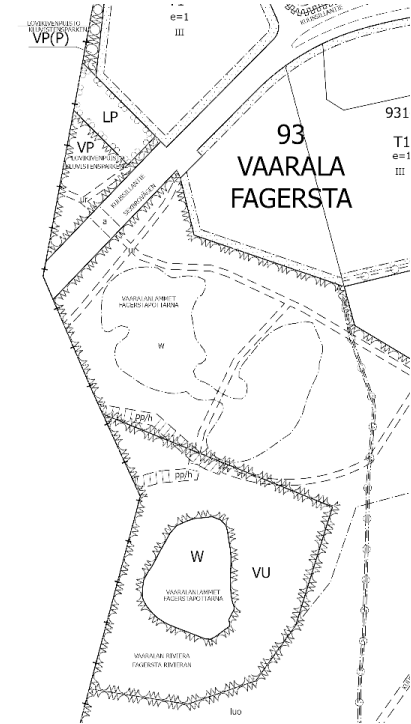
”Puistosuunnittelu perustuu voimassa oleviin asemakaavoihin. Helsingin suunnittelualue on osoitettu asemakaavassa lähivirkistysalueeksi (VL) sekä katualueeksi (Somerikkotien ja Kuussillantien reunassa). Vantaan suunnittelualue on asemakaavassa lähivirkistysalueen lisäksi urheilu- ja virkistyspalveluiden aluetta (VU), vesialuetta (W) sekä suojaviheraluetta (EV).” (Tiedote, Kaupunkiympäristön toimiala, Helsingin kaupunki, 9.11.2023)

Helsingin kaupungin ajantasa-asemakaavassa ei ole osoitettu ohjeellisia huoltoväyliä ja pysäköintialuetta.

Vantaan ajantasa-asemakaavassa on osoitettu Kuussillantien pohjoispuolelle pysäköintialue (LP) (n. 40 ap) ja jalankulku ja pyöräilyliikenteen alikulkuvaraus Kuussillantie alitse.

Kuva: Ote Helsingin kaupungin ajantasa-asemakaavasta (Helsingin kaupungin karttapalvelu, kopioitu 1.3.2024)

Kuva: Ote Vantaan kaupungin ajantasa-asemakaavasta (kartta.vantaa, kopioitu 29.2.2024)

2. Lähtökohdat

Vaaralanlammet –asemakaavaehdotus 12.5.2020

- Vantaan kaupungin asemakaavamuutos lampien kehittämiselle perustuu siihen, että alue on hyvin saavutettavissa joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn kannalta.
  - Uimarannan kehittäminen perustuu siihen, että alueen käyttäjistä valtaosa tulee lähialueilta.
  - Kaava-alue sijaitsee kävelyetäisyydellä joukkoliikenteen runkoyhteydestä. Uimarannan kehittäminen lisää joukkoliikenteen matkustajamääriä ja lisää siten joukkoliikennepalveluiden kannattavuutta. Lähin ratikkapysäkki sijoittuisi todennäköisesti Hakunilantielle Kuussillantien risteykseen (etäisyys lammille noin 400 metriä).
  - Alueelle suuntautuva kävely ja pyöräily lisääntyvät, mikä huomioidaan kevyen liikenteen reittejä parantamalla ja rakentamalla uimarannan alueelle laadukas pyöräpysäköinti.
  - Kevyen liikenteen yhteyksistä huolimatta autoliikenne alueelle todennäköisesti lisääntyy.

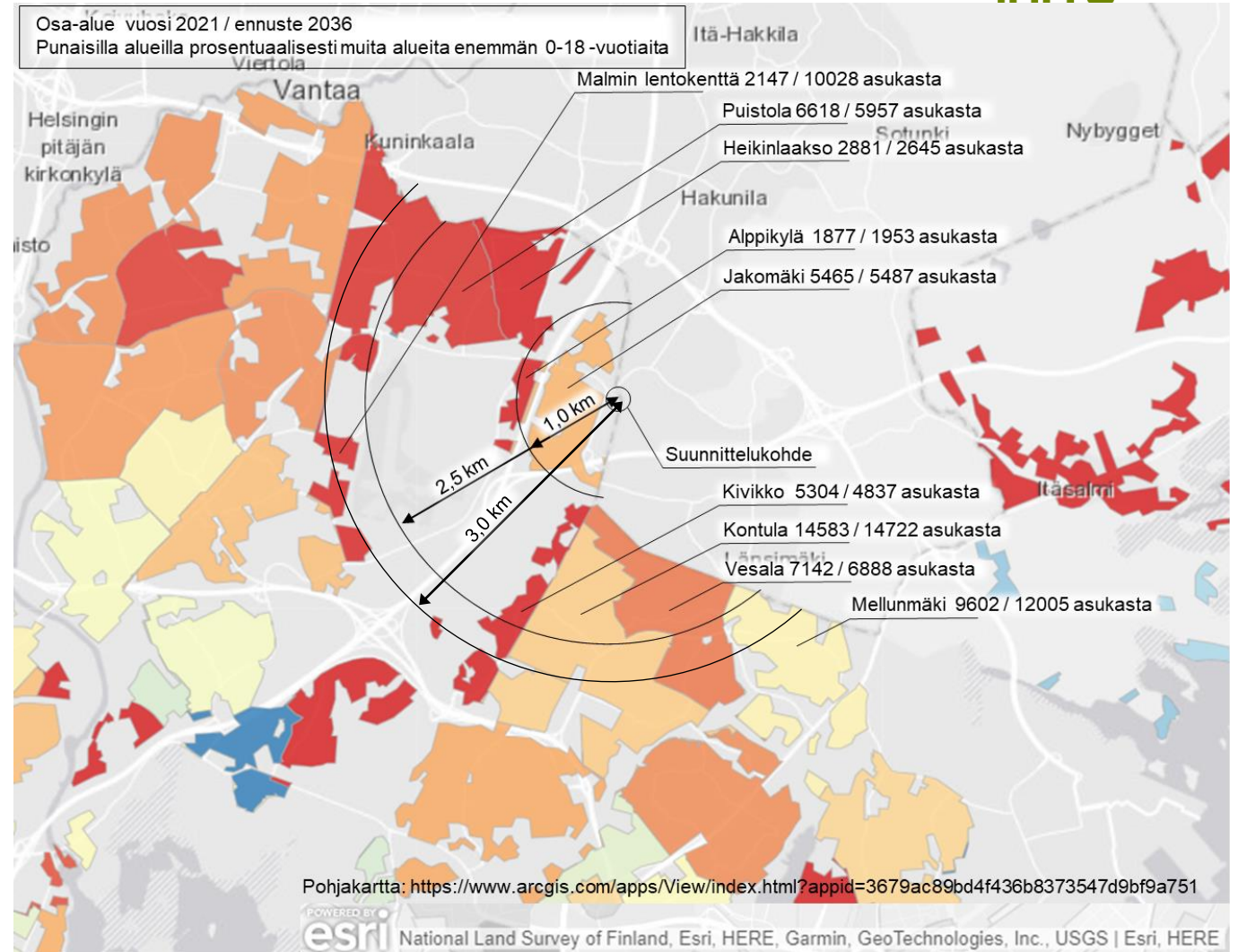

Kuva: Ote asemakaavaehdotuksen maankäytön suunnittelun lähtökohdista (Vantaa)

2. Lähtökohdat

Väestö

- Helsingin lähialueilla kilometrin etäisyydellä suunnittelukohteesta tulee ennusteen mukaan asumaan vuonna 2036 noin 7500 asukasta (Helsingin tilastollinen vuosikirja 2022)
  - Myös Vantaan lähialueilla Vaaralassa ja Rajakylässä odotetaan maltillista kasvua (noin 7000 asukasta vuonna 2018, Vaaralanlammet kaavaselostus 2020).
- Helsingissä 3 kilometrin etäisyydellä suunnittelukohteesta väestön määrä kasvaa voimakkaasti Malmin lentokentällä ja Mellunmäessä (Näillä alueilla on valmisteilla asemakaavan muutoksia, kts. seuraava sivu)

Kuva: Väestö osa-alueittain (väestömäärät Helsingin tilastollinen vuosikirja 2022)

2. Lähtökohdat

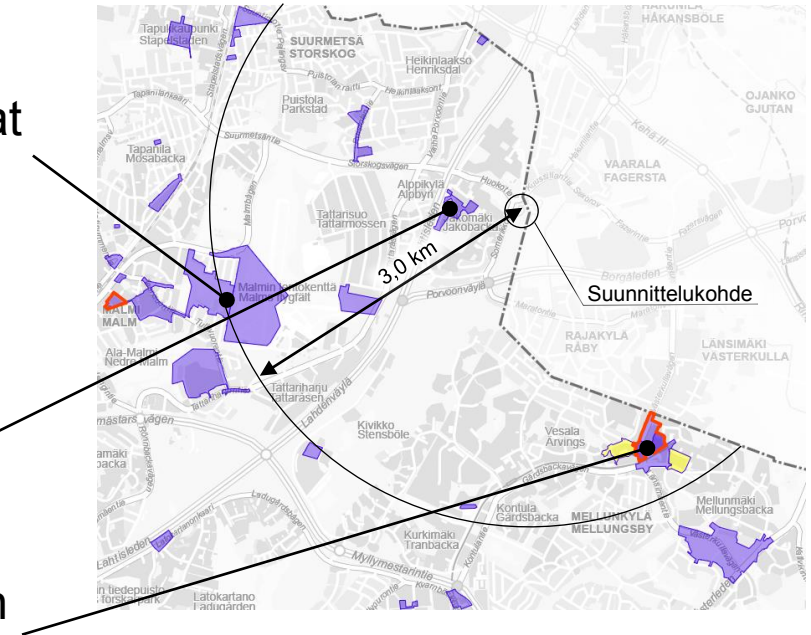
Maankäytön kehitys

Helsingin odotetaan kasvavan erityisesti seuraavilla alueilla:

- **Malmi**, Kiitotienkorttelit, Sunnuntaikorttelit ja niiden lähialueet ovat uudis- ja täydennysrakentamisalueita.

Kiitotienkortteleihin suunnitteilla on toiminnoiltaan sekoittunut ja monimuotoinen raitiotieyhteyksiin tukeutuva tulevaisuuden keskusta-alue. Alueelle sijoittuvat asumisen lisäksi Malminkentän keskeisimmät palvelut.

- **Jakomäen** keskustaan suunnitellaan uusia kerrostaloja.
- **Mellunmäen** metroaseman länsipäädyn kortteleihin suunnitellaan asuinkerrostaloja, opiskelija-asuntolaa, päivittäistavarakauppaa, palvelu- ja liiketiloja ja Vantaan suunnalta tulevan raitiolinjan päätepysäkkiä.

Kuva: Valmisteilla olevat asemakaavat (Helsingin kaupungin karttapalvelu)

2. Lähtökohdat

Viherverkosto ja ulkoilureitit

- Slåttmossenin ja Vaaralan-Jakomäen lampien muodostama kokonaisuus on osa maakunnallisesti arvokasta virkistysverkostoa. Pääkaupunkiseudun koillinen vihersormi kulkee Viikistä ja Kivikosta suunnittelualueen kautta kohti Ojankoa ja Sipoonkorpea. Lammet ja Slåttmossen muodostavat omaleimaisen virkistyskohteen, jolla on myös luonnonsuojelullista arvoa.
- Virkistysverkosto toimii kävelyn ja pyöräilyn reitti yhteyksinä suunnittelualueelle.

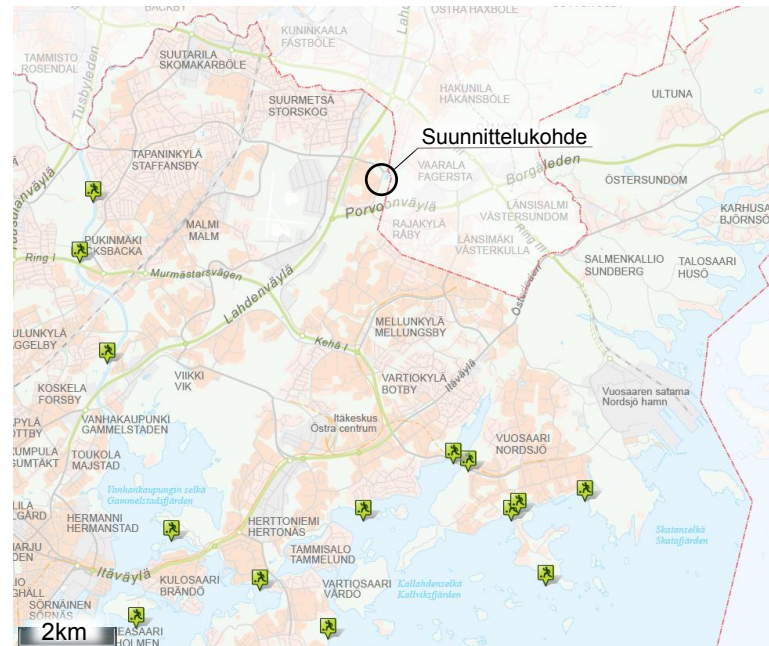
Kuva: Tavoitteellinen viher- ja virkistysverkosto (Helsingin kaupungin karttapalvelu)

Kuva: Ote Vantaan kaupungin ekologisista yhteyksistä (kartta.vantaa)

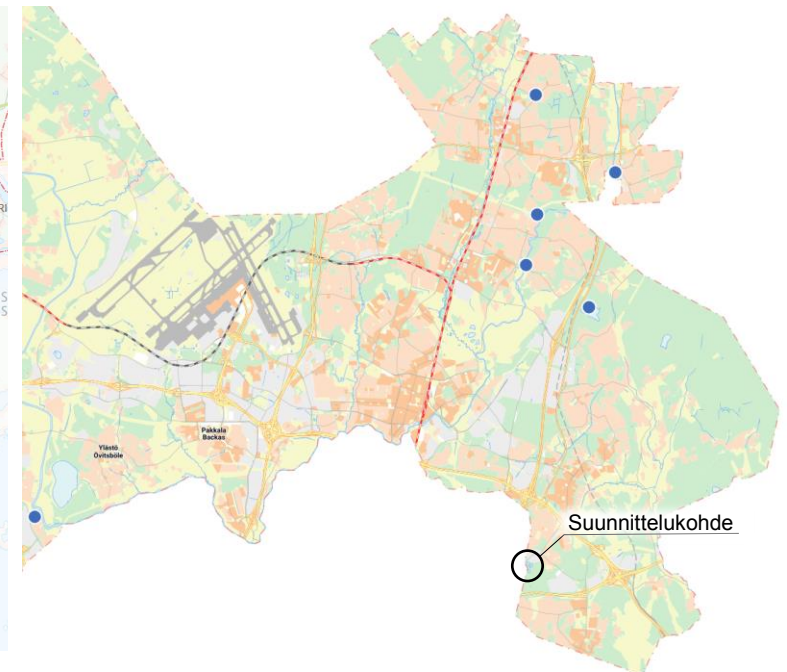
2. Lähtökohdat

Nykyiset uimarannat ja uimapaikat

- Helsingin ja Vantaan puolella suunnittelukohte on 6 km:n etäisyydellä lähimmästä uimarannasta tai uimapaikasta.
  - Vantaalla on kaksi uimarantaa ja loput ovat valvomattomia uimapaikkoja.
- Uimavalvonta järjestetään, kun uimarannan kävijämäärä on vähintään 250 kävijää/vrk.

Kuva: Nykyiset uimarannat ja uimapaikat (Helsingin kaupungin karttapalvelu)

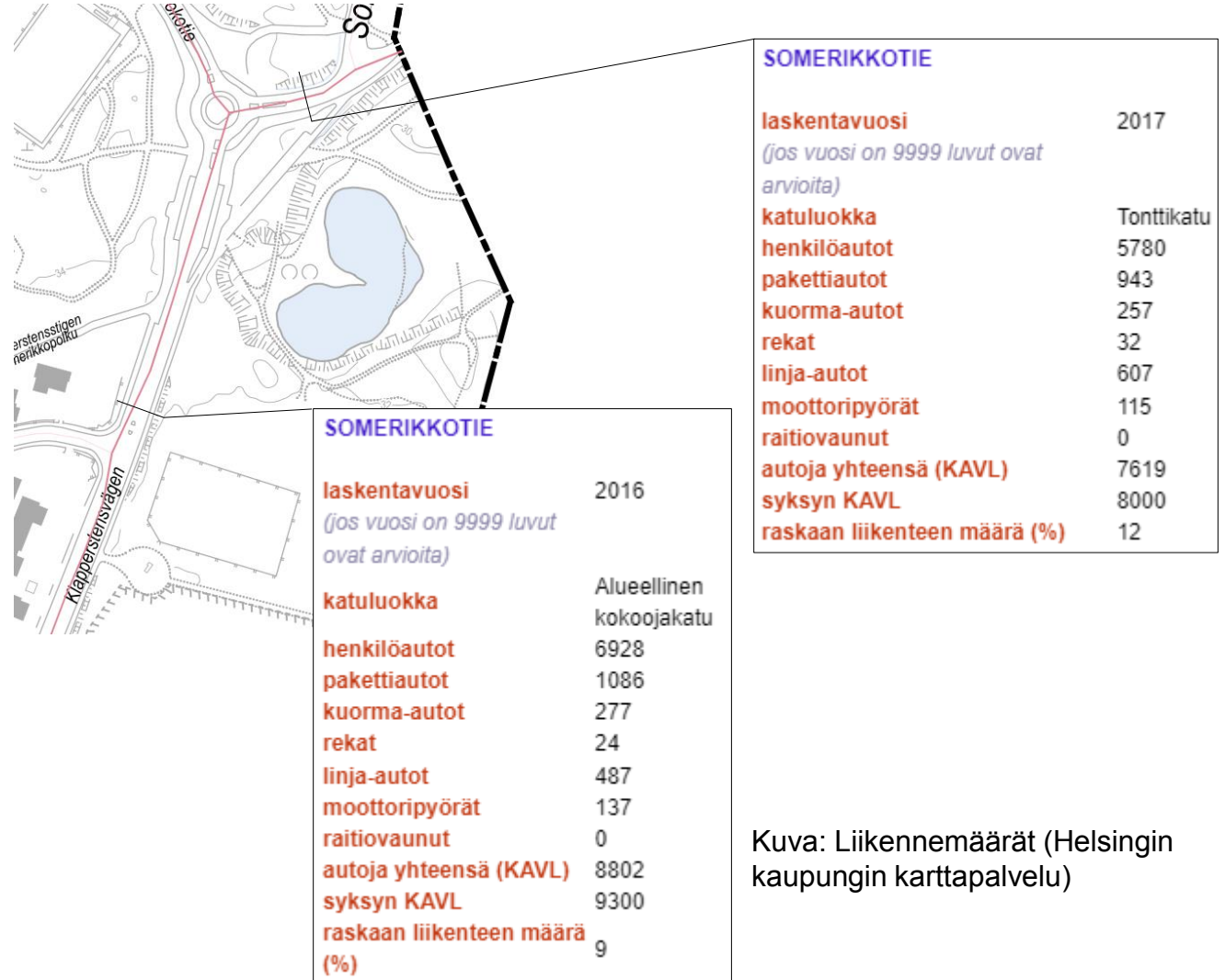

Kuva: Nykyiset uimarannat (kartta.vantaa)

3. Liikenteen nykytila

Liikennemäärät

- Suunnittelukohteen länsipuolella Somerikkotien keskimääräinen arkivuorokausiliikenne oli 8802 autoa vuonna 2016 ja kohteen pohjoispuolella 7619 autoa vuonna 2017.

Kuva: Liikennemäärät (Helsingin kaupungin karttapalvelu)

3. Liikenteen nykytila

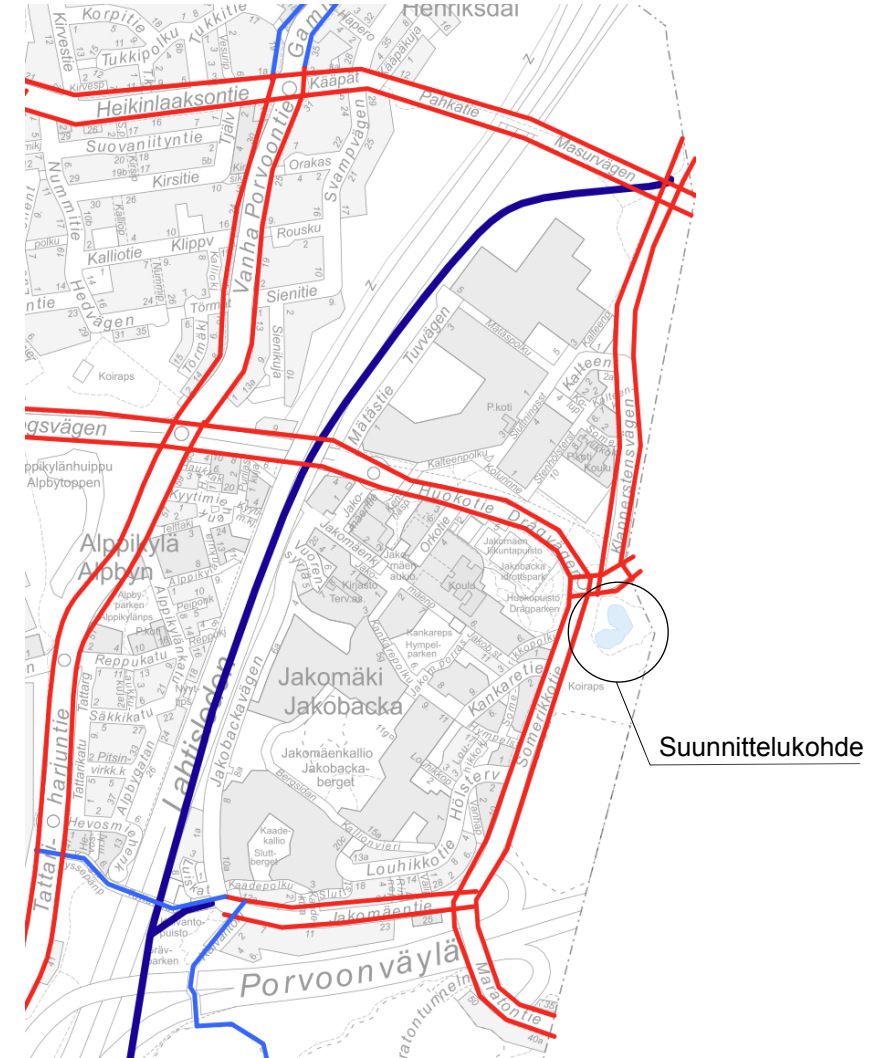
Pyöräliikenne

- Jakomäentien etelä-pohjoissuuntainen baana on suunniteltu, mutta ei vielä toteutettu. Pyöräliikenteen pääreitti kulkee Alppikylässä Tattariharjunttiellä.
- Somerikkotie ja Jakomäentie (länsi-itäsuunta) ovat pyöräliikenteen pääreittejä, jonne on toteutettu pyöräilykaistat.
- Lähin Helsingin kaupunkipyöräasema on noin 0,6 km:n päässä suunnittelukohteesta Jakomäenkujalla.

Suunnittelukohde on hyvin saavutettavissa pyöräreittien kautta ja kaupunkipyörällä.

Baana		2-suuntainen
Pääreitti		1-suuntainen
		2-suuntainen

Kuva: Tavoiteverkko (Helsingin kaupungin karttapalvelu)

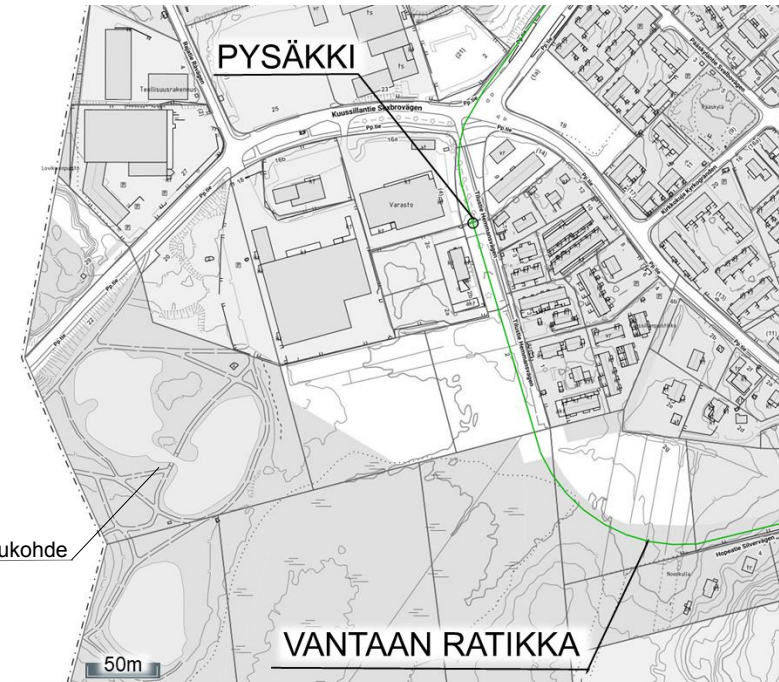
4. Liikenteen nykytila

Raitiotiet

- Viikin-Malmin pikaraitiotien alustava yleissuunnitelma valmistui vuonna 2021. Raitiotien valmistuminen ajoittuu aikaisintaan 2030-luvun alkuun.
- Vantaan ratikan rakentaminen alkaa syksyllä 2024 ja liikennöinti vuonna 2029.

Kuva: Ote yleiskaavan pikaraitiotieverkosta (Helsingin kaupungin karttapalvelu)

Kuva: Vantaan ratikan linjaus (kartta.vantaa)

4. Liikenteen nykytila

Bussiliikenne

Lähimmät bussipysäkit ovat Somerikkotiellä, noin 200 metrin etäisyydellä uimarannoista.

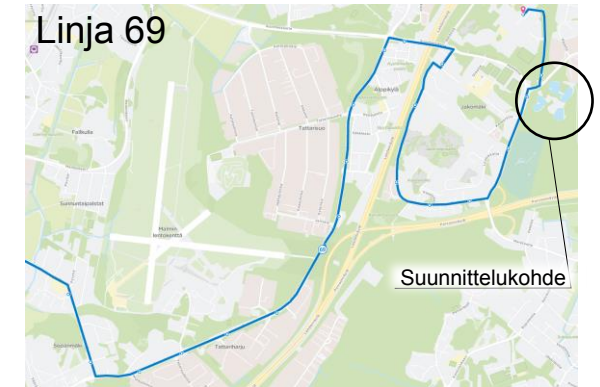
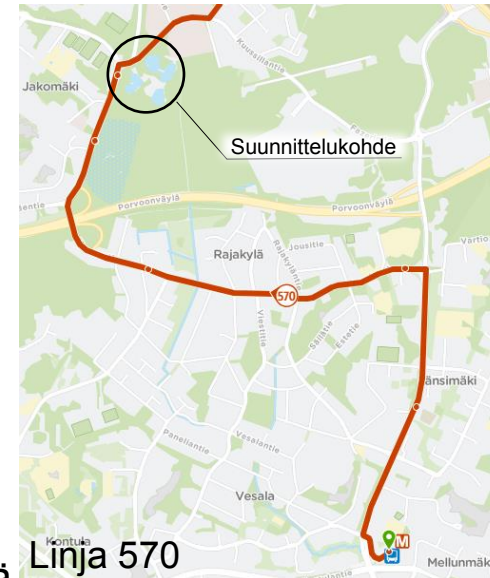
Somerikkopolku H3513 ja H3512, jossa pysähtyvät mm.

- runkolinja 570 Mellunmäen suunnasta 10 minuutin vuorovälillä
- linja 69 Malmin suunnasta 15 minuutin vuorovälillä

Kuussillantie H3515 ja H3514, jossa pysähtyy mm.

- linja 77 Sepänmäki-Alppikylä suunnasta 20 minuutin vuorovälillä

Suunnittelukohteen joukkoliikenteen palvelutaso on korkea (HSL:n luokituksen mukaan 4/5).

Kuvat: Linjat 570, 69 ja 77 (HSL Reittiopas)

4. Liikenteen nykytila

Liikenneturvallisuus

- Somerikkotien kiertoliittymä ja pyöräkaistat on rakennettu vuonna 2021. Tämän jälkeen Puistoalueen läheisyydessä ei ole tapahtunut poliisin tietoon tulleita onnettomuuksia.
- Puistoalueen länsipuolella Somerikkotiellä nopeusrajoitus on 40 km/h. Suojatieylitykset ovat saarekkeellisia. Kadulla on pyöräkaistat.
- Somerikkotien ja Huokotien kiertoliittymässä jalankulku ja pyöräily on erotettu.
- Puistoalueen pohjoispuolella Vantaan puolella Kuussillantiellä nopeusrajoitus on 40 km/h. Suojateillä ei ole saarekkeita.
- Jakomäestä Somerikkotielle liittyvät kadut on varustettu kärkikolmioilla ja ajo tapahtuu viistetyn reunakiven yli (Kuva).

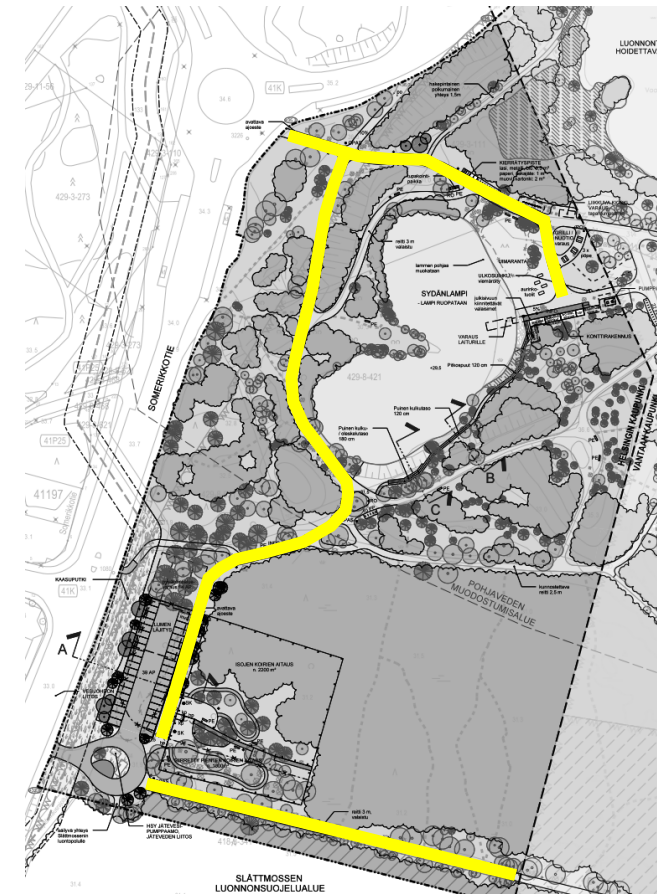

Kuva: Kankaretie (Google Maps)

4. Liikenteen nykytila

Liikenneturvallisuus

- Pysäköintialueen liittymä parannetaan nykyisen liittymän paikalle. Nykyisin liittymä palvelee HSY:n jätevesipumppaamon ja koirapuiston huoltoliikennettä. Myös koirapuiston kävijät käyttävät pysäköintialuetta, vaikka alue ei ole tarkoitettu sitä varten.
- Pysäköintialueen liittymässä on raivattu näkemäalueilta puustoa. Liittymisnäkemät Somerikkotielle ovat ohjeiden mukaiset, 80 m molempiin suuntiin.
- Lähialueen kadut ovat valaistuja. Puistoreitit pysäköintialueelta ja Somerikkotien kiertoliittymästä Sydänlammen uimarannalle tulevat olemaan valaistuja. Myös pysäköintialue, koira-aitausten sisääntuloalueet ja pumppaamon ympäristö valaistaan.

Kuva: Valaistut puistoreitit
(Puistosuunnitelmaluonnos Näkymä Oy)

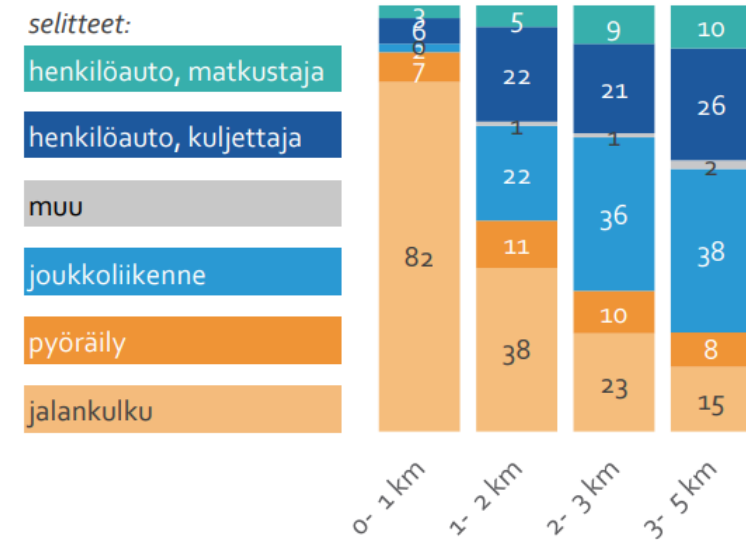
Valaistu puistoreitti

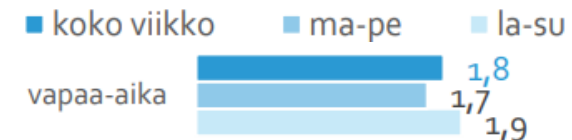
4. Liikenne-ennuste ja matkatuotokset

Henkilöliikennetutkimus 2016: Helsinki, HLT 16, Helsingin kaupunki 30.3.2020

- Somerikkotien varsi on intensiivistä joukkoliikennevyöhykettä ja muut suunnittelukohteen lähialueet joukkoliikennevyöhykettä.
- Alle kilometrin mittaisista matkoista 82 % tehdään Helsingissä kävellen. Joukkoliikenteen osuus matkoista kasvaa tasaisesti matkan pituuden kasvaessa kilometristä viiteen kilometriin.
- Kävellen tehtävät vapaa-ajan matkat ovat keskimäärin 2 km:n mittaisia ja pyörällä tehtävät matkat 5,5 km:n mittaisia. Henkilöautolla tehdään pidempiä matkoja.
- Julkaisussa esitetyt tunnusluvut ovat koko vuoden kaikkien päivien keskiarvoja. Uimarannan käyttö painottuu kesäajalle ja on vapaa-ajan kohde, mikä tulee huomioida matkatuotosarvioissa. Esimerkiksi viikonloppuisin vapaa-ajanmatkoissa henkilöauton kuormitus on korkeampi (kuva).

Kuva: Kulkutapaosuudet matkan pituuden mukaan (%)

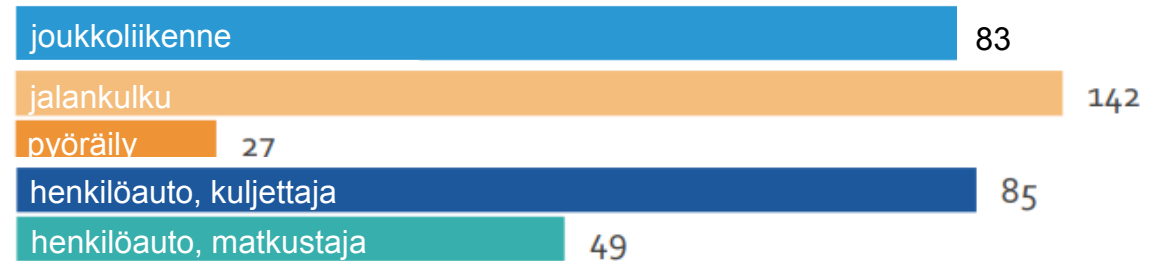

Kuva: Henkilöauton keskikuormitus

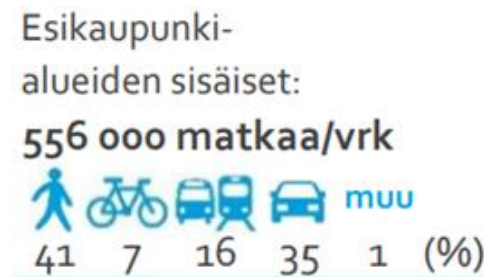
4. Liikenne-ennuste

Henkilöliikennetutkimus 2016: Helsinki, HLT 16, Helsingin kaupunki 30.3.2020

- Helsingissä vapaa-ajanmatkat kuljetaan useimmiten jalan. Henkilöautolla kuljetaan lähes yhtä paljon, kun huomioidaan sekä kuljettajat että matkustajat. Henkilöautolla tehtävien vapaa-ajan kohteisiin suuntautuvien matkojen keskimääräinen kuormitusaste on Helsingissä 1,8 henkilöä. Myös joukkoliikennettä käytetään usein vapaa-ajan matkoissa. (Kuva)
- Jakomäen ja Vaaralan ulkoilualueet ja uimaranta arvioidaan ensisijaisesti lähialueiden käytettäviksi (Jakomäki, Alppikylä, Vaarala ja Rajakylä).
  - Esikaupunkialueiden sisäisissä matkoissa lähes puolet kuljetaan jalan. 35 % näistä matkoista kuljetaan autolla. (Kuva)
  - Kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen osuus voi olla Jakomäen-Vaaralan lammille suurempi kuin esikaupunkialueiden sisäisten matkojen, sillä useampi tulee lähialueelta ja pyöräily- sekä joukkoliikenneyhteydet ovat erittäin hyvät.
  - Toisaalta etenkin Vantaalta voidaan odottaa kävijöitä kauempaa, sillä valvottuja uimarantoja on Vantaan puolella vain kaksi.
- Ulkoilu ja uimarannalla vierailut ovat yleisempiä hyvällä säällä, jolloin myös kävellen ja pyörällä liikkuminen ovat yleisempiä liikkumismuotoja.

Kuva: Vapaa-ajanmatkat kulkutavoittain, matkaa/henkilö/vuosi

Kuva: Kulikutapajakauma esikaupunkialueiden sisäisillä matkoilla (Henkilöliikennetutkimus 2016: Helsinki)

4. Liikenne-ennuste ja matkatuotokset

Keskimääräinen matkatuotosluku ulkoilualueille on arvioitu olevan 200-600 kävijää vuorokaudessa (Liikennetarpeen arviointi maankäytön suunnittelussa, Suomen ympäristö 27/2008). Kun uimarannan arvioitu käyttäjämäärä on yli 250 kävijää/vrk, rannalle järjestetään uimavalvonta.

Alue on erillään muista toiminnoista, kuten työpaikoista, ostos- ja asiointipaikoista, eli pysäköintitarve on näin ollen ainoastaan alueelle tuleville. Matkat ulkoilualueille ajoittuvat arkisin alkuiltaan, viikonloppuisin tasaisesti klo 10-18 välille ja vapaa-ajan kohteissa viivytään noin 1-3 tuntia. Käyttöaikaan vaikuttaa myös palvelujen kattavuus.

Jos kohteessa on 500 kävijää/vrk ja käytetään Helsingin kaupungin esikaupunkialueiden sisäisten matkojen kulkutapajakaumaa, niin kävijöitä/vrk:

- kävellen 205
- pyörällä 35
- henkilöautolla 175 (kuormitusaste 1,8) → Henkilöautoja 98 kpl/vrk
- joukkoliikenteellä 80

5. Yhteenveto ja johtopäätökset

Jakomäen ja Vaaralan lampien alueen kehittäminen tulee lisäämään alueen käyttäjämääriä verrattuna nykytilaan. Maankäytön kehitys ja väestön kasvu ympäröivillä alueilla lisää virkistysalueiden kysyntää ja voidaan olettaa, että alueen matkatuotosluku on 200-600 kävijäarvion yläpäässä.

Vaaralan puisto ja uimarannat sijaitsevat Helsingin ja Vantaan rajalla, intensiivisen joukkoliikennevyöhykkeen äärellä, jossa kulkee joukkoliikenteen runkolinjoja ja useita muita joukkoliikennelinjoja. Alueen saavutettavuus joukkoliikenteellä on hyvä ja monien alueen käyttäjien voidaan arvioida saapuvan 2-5 km etäisyydeltä joukkoliikenteellä Helsingin seudun tutkimusten perusteella.

Kohteessa kävijät ovat ensisijaisesti lähialueiden asukkaita ja sinne suuntautuvista matkoista suuri osa tehdään hyvällä säällä kävellen tai pyöräillen. Tutkimuksen mukaan alle kilometrin matkoista 82 % tehdään Helsingissä kävellen.

Alueelle on kattavat ulkoilu- ja pyöräilyreitit, jotka lisäävät kävelyn ja pyöräilyn houkuttelevuutta kulkumuotona alueelle myös pidemmillä matkoilla. Somerikkotie ja Jakomäentie ovat pyöräliikenteen pääreittejä, joihin on toteutettu pyöräilykaistat lähivuosina. Alppikylän eteläosan suunnasta pyöräily-yhteydet on ovat erityisen toimivat.

5. Yhteenveto ja johtopäätökset

Pysäköintipaikkojen määrällä, varustetasolla ja riittävän tiheällä uimapaikkatarjonnalla voidaan ohjata ulkoilualueen käyttäjämäärää ja kulkutapoja.

Helsingin ja Vantaan asukasmäärä kasvaa ja puistosuunnitelman myötä alueen käyttäjämäärät kasvavat. Lähin nykyinen uimapaikka on 6 km:n etäisyydellä ja Vantaalla on vain kaksi valvottua uimarantaa, mikä voi lisätä kauempaa tulevien kävijöiden määrää.

Kun oletetaan puistossa olevan 500 kävijää/vrk, voidaan ennustaa henkilöautoja käyvän 98 kpl/vrk. Helsingin puolelle on suunnitteilla 39 autopaikkaa, jonka voidaan olettaa riittävän hyvin kävijöiden hajautuessa eri aikoihin päivästä. Autopaikat Vantaan kaupungin puolella vähentävät entisestään pysäköintialueen käyttöastetta. Alueen hyvä saavutettavuus kävellen, pyörällä ja joukkoliikenteellä voi entisestään vähentää autopaikkojen kysyntää.

Koirapuistossa ja Slåttmossenin luontopolulla kävijöille ei suunnitelmassa ole esitetty pyöräpysäköintipaikkoja. Heille voisi suunnitelmaan lisätä pyöräpysäköintipaikkoja suunnittelualueen lounaisosaan.

Finmap Infra